

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

1947

Петро Андрусів

Ч. 11. РІК VI. ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА., ЛИСТОПАД, 1949. ЦІНА 20 ЦЕНТІВ PHILADELPHIA, NOVEMBER 1949 VOL. VI. No. 11

Українська хроніка

Голова СФУЖО, пані Олена Кисілевська, прийшла до Дітройту на запрошення Філії СУА, з нагоди 15-літнього ювілею. Наша заслужена громадянська діячка, письменниця і журналістка буде також 5 і 6 листопада на українському конгресі у Вашингтоні.

Український Мистецький Театр у Філадельфії під проводом Володимира Блавацького виступив уперше в Америці на сцені у великій залі Тавн Голд у Філадельфії 30 вересня. Поставив історичну драму "Батурин", написану за повістю Богдана Лепкого. В головних ролях виступали, Блавацький (гетьман Мазепа), Паздрій (полковник Чечіль, оборонець Б а т у р и н а), Шашарівський (Меньшіков).

Професор Володимир Дорошенко, відомий учений, публіцист і довголітній бібліотекар Н. Т. імені Шевченка у Львові приїхав зо скитальщини до Америки. Він живе тепер з родиною у Філадельфії.

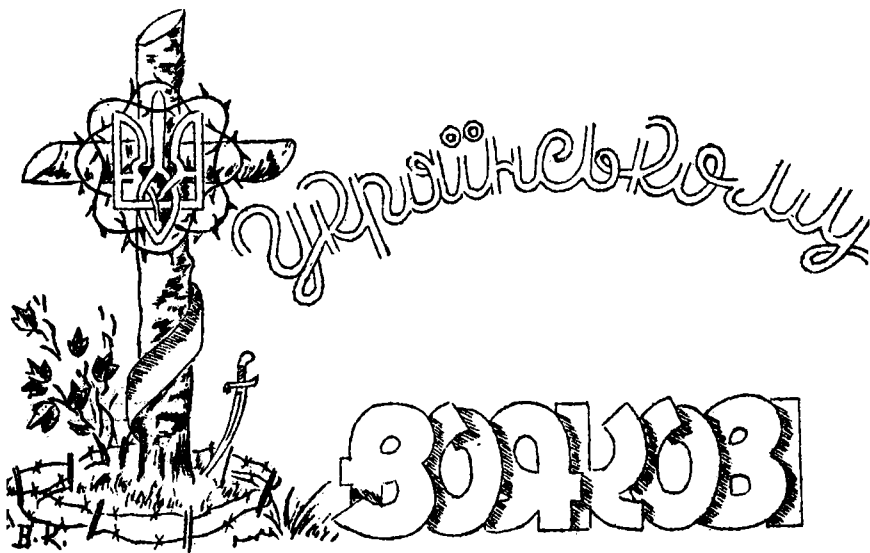
В Нью Йорку відбувся 9 жовтня зїзд бувших українських вояків. На зїзді установлено Об'єднання бувших вояків українців в Америці. Головою вибраний Дмитро Галичин, секретарем др. Володимир Калина, скарбником Йоахим Вишнівський.

Нових українських імігрантів у Злучених Державах є вже— за приблизним підрахунком— коло 16,000. З того найбільше в Шикаго і Нью Йорку, далі в Дітройті, Філадельфії, Клівленді, Ньюарку. В Канаді нових українських імігрантів є коло 15,000.

Капеля бандуристів під проводом Григора Китастого виступила з концертами в кількох містах. Усюди збирала найвищі похвали і признання. Особливо американська преса захоплена цими небувалими концертами.

ОУЖ в Лондоні вшанувало пам'ять Олени Пчілки товаришким вечором, на якому п. Токаржевська перечитала доповідь про цю українську письменницю, матір Лесі Українки.

Українська жіноча організація в Англії підготовляє виставку народнього мистецтва. Саме йде перегляд експонатів, щоб по можності всебічно підібрати його.

Уляна Кравченко

1. Листопада

І нині — як в цей день щороку,
зложім Борцям хвалу високу!

І нині — хоч в цей день один —
творім одно!

З минулих днів, із осяйних хвилин
лишився на могилах хрест похилий
і спогади про чин
Ті спогади, те джерело
всетворчої, живої сили.

Грізний бурун знівечив нам і дім і храм,
та не зірвав Надії струн в серцях,
Росте незломна Віра в майбутність поколінь.
Довічна Любов показує нам шлях.

Йдемо вперед. Кріпшає „Я” народу
Перетриваємо негоду
і осені холодну ніч жорстоку.
Прийде весняний ранок
і зашумить понад поля розлогі
спів перемоги.

А нині — як щороку
Зложім Борцям хвалу високу

Др. Мирослав Сіминович відомий лікар хірург і заслужений патріот, вернувся до Шикаго з Європи. Він пробув там з дружиною три місяці і відвідав українські табори та осередки у різних країнах.

Українців в Англії є тепер 40,000, з того мужчин 35,000, а жінок всього 5,000.

Новоприбула українка панна Тамара Позняківца, вихованця театральної студії Гірняка, і молодий письменник Микола Понеділок, які недавно прибули зо скитальщини до Америки, одержали запрошення до Галлівуду, Калифорнія. Вони мають грати ролі у фільмовій картині "Зустріч в Одесі" із життя молоді в Світах.

Число українців в Австралії щораз то зростає. Вже є там 2 українські газети, Вільна Думка в Сідні і Єдність в Аделаїді. В Аделаїді 15 травня відбулись установчі збори Української Громади.

Наукове Товариство імені Шевченка в Європі видало нову Історію України, яку написав Іван Холмський. Критика дуже добре висловлюється про ту працю. Книжка має 360 ст.

Українці в Сао Павло, у Бразилії, планують будову Народного Дому.

У федеральних урядах у Злучених Державах працюють тепер 480,000 жінок. Це є 20 процент усіх федеральних зайнять.

Український Конгрес у Вашингтоні

Четвертий Конгрес Американських Українців, скликаний на суботу й неділю; 5 й 6 листопада, до Вашингтону, заповідається якнайкраще.

На Конгресі зложать свої декларації представники чотирьох частин Української Землі, які через історичні обставини переходили різні етапи розвою й ділили відмінну долю. Від Західної України промовить п. Василь Мудрий, від Східної України проф. П. Ковалів, від Карпатської України п. Ю. Ревай, або п. Штефан, а від Буковини проф. Р. Смаль-Стоцький.

Делегати й гості матимуть змогу вислухати шість рефератів на найактуальніші теми як: Американські українці і визвольні змагання українського народу (др Л. Мишуга), українська проблема на тлі міжнародної ситуації (по англійськи, проф. Л. Добрянський), стан України під Світами (п. М. Ветухів), в обороні української Церкви і культури (проф. М. Чубатий) та роля української жінки в політичній житті і визвольних змаганнях (п-ні Л. Івченко). Реферат про розбудову Українського Конгресового Комітету виголосить п. Д. Галичин.

Будуть промовляти запрошені сенатори та представники нашого уряду у Вашингтоні.

Вислухавши рефератів делегати присвятять найбільш уваги плянуванню дальших праць УКК та виборів уряду, що зможе виконати кінечне поширення діяльності УКК.

Конгрес буде теж найкращою маніфестацією української культури, бо виступить тут слава Капеля Бандуристів під дир. п. Григора Китастого, що сьогодні найкраще репрезентує український спів і музику, а також буде виставка українського мистецтва, якої досі ще не мали ми в Америці. На виставці будуть вперше в Америці праці коло 50 найкращих українських малярів, графіків і різбарів. Виставку приготувляють п-а Миланович та артист-маляр С. Гординський. Під час концерту бандуристів промовлять др. Лонгин Цегельський і панна Єва Піддубчин.

На Конгресі повинні явитись делегати від кожного українського товариства, братства, сестрицтва, клубу і громади в Америці. Це їх громадський і національний обов'язок. Це вимога нинішнього часу.

НАШЕ ЖИТТЯ—OUR LIFE

Урядовий орган Союзу Українок Америки, виходить кожного місяця.

Редакція й адміністрація, 866 Норт 7-ма вул., Філадельфія 23, Па.

Передплата у Злучених Державах \$2.00 річно, на пів року \$1.25. В Канаді \$2.50 річно, на пів року \$1.50. Поодинокое число 20 центів.

Official monthly publication of the Ukrainian National Women's League of America, Inc., 866 North 7th Street, Philadelphia 23, Pa.

Subscription in the United States \$2.00 per year — \$1.25 for 6 months. Subscription in Canada \$2.50 per year, ½ year \$1.50. Single copy 20 cents.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Pennsylvania, under the Act of March 3, 1879.

В Листопадові Роковини

„Український Народе! Голосимо Тобі вість про Твоє визволення з віковичної неволі. Віднині Ти господар своєї Землі, вільний громадянин Української Держави. Дня 19 жовтня Твоєю волею утворилася на українських землях бувшої Австро-Угорської монархії Українська Держава і її найвища власть Українська Національна Рада”

Це ж було памятного 1918 року в столичнім городі князя Льва. Це було тоді, коли перша світова війна наближалась до свого кінця, догаряла. Імперіялістичні колоси, що розпутали цю війну, один по однім знесилювались і падали в пил на історичному шляху народів. Валились тюрми народів, а зпід руїн піднімались до вільного життя власні держави молодих народів. Одним із перших став будувати свою хату український народ.

Зібравши сили впродовж 1917 року, проголошує він 22 січня 1918 року IV. Універсалом вільну, ні від кого незалежну державу — Українську Народну Республіку. — Її державне ставання проходило у кривавих боях. На крилах хвиль Великої Революції Українського Народу котиться гомін Волі. Із Києва, із серця України, йде ця благовість.

Вже другий рік українські землі по той бік Збруча горіли революційними вогнями. Від брязкоту зброї, що доходить звідтіля, Галицька Земля здригається. Хвилі Визвольної Революції вже вдаряють об її береги. І хоч пізна осінь у природі — Галицька Земля із весняним, молодечим запалом включається у кривавий танок боротьби за Самостійну Українську Державу.

І так чарівне слово „Воля”, мов магічна сила створило героїчне діло Листопадового Зриву Галицької Української Землі. Слідом за словами в памятну ніч 1 Листопада 1918 року почався збройний чин. Західна вітка українського народу кровю своїх синів засвідчила свою тверду волю. Далі йдуть довгі дні і ночі одчайдушньої боротьби. Перемоги чергуються з поразками. Українське вояцтво в постійних трьох-тижневих боях за Львів, столицю молодого держави, кривавими буквами записують сторінки історії свого народу. І так проходять: залишення Львова, Чортівська офензива, відворот Української Галицької Армії за Збруч, похід зеднаних Українських Армій на Київ, знову відступ, „чотирокутник смерті”, Зимовий Похід, розброювання українських військ „союзниками” поляками, табори інтернованих, і... кінець?! Ні! — Україна спалахує вогнем повстань. Через кільчасті дроти таборів, через нові кордони продираються невгнуті борці на широкі лани України, щоб в історію свого народу вписати нову сторінку — Другий Зимовий Похід. І останній акорд — знову Листопад, 21 листопада 1921 року під Баром падають останні Незламні 359 Українських Воїнів.

І біль і гордість огортає душу при споминах над Українським Листопадом. Біль за море крові, пролітої — здавалося б — надармо, гордість за невгнутість українського народу у боротьбі за свою волю. Гордість, бо це зо святої крові Українських Воїнів, Святої Правди зродились нові Лицарі України, вояки героїчної Української Повстанської Армії (УПА).

Сьогодні як і в роках 1917 — 1921 — Україна палає вогнем боротьби з окупантом, за свої права. В цій боротьбі беруть участь і нечисленні вже ветерани Листопадового Зриву, і останні учасники Зимових Походів і десятки тисяч нових борців, вихованих уже на традиції Українських Листопадів.

Бо Українські Листопади залишилися одним з найкращих свідоцтв не тільки збройних зусиль, але й доказом духової невмірущості державних прагнень української нації.

Не забувайте про фонд видання творів Лесі Українки англійською мовою, що мають появитися книжкою в 1950 році.

Жінки в Листопадовому Зриві

Перед першою світовою війною централею жіночих товариств в Галичині була Жіноча Громада у Львові, що об'єднувала 16 повітових організацій. В 1917 р. її переіменовано на Союз Українок, що мав майже вдесятеро більше повітових товариств. Свою готовість співділати у визвольних змаганнях виявило галицьке жіноцтво в підготовній праці: з одної сторони масова участь у Січових і Стрільцьких організаціях, з другої на самаританських курсах, що всюди відбувалися при співпраці або з почину жіночих товариств. З двох численних активних чет у Львові тільки декілька жінок пішло на військову, фронтову службу в рядах Українських Січових Стрільців, з них найбільш відомі Олена Степанівна і Софія Галечко. Отже традиції військової служби жінок серед галицького громадянства вже були, але у воєнних діях першого листопада 1918 жінки з крісом в руці як вояки, участі не брали. Зате вся відповідальна допоміжна праця лежала на їх плечах.

В першій мріі опіка над раними, що золотими буквами повинна бути записана в історії нашої визвольної боротьби. Чи то у військових чи навіть у похідних шпиталях більша частина самаританської праці була добровільно пророблена жіночими руками. Крім того треба було помагати в організації тих шпиталів, пособляти доставі харчів, медикаментів, білизни та інших найпотрібніших речей. Листопадовий зрив і визвольні змагання Галичини зродили Українську Галицьку Армію, що в першій стадії своєї організації, від першої хвилини, мусіла провадити завзяті бої з наступаючим, багаточисленним ворогом. При відступах і наступах ішла зо своєю армією галицька жінка-самаританка: гоїти рани, доглядати хворих і потішати вміраючих.

Коли появився в рядах УГА ще більший ворог, як польський противник, тиф, у двох видах: сипний і червний, та почав десяткувати наших воїнів, крізь тифозні кошмари і маячіння вони бачили, схилене над ними у спочутті, милосерне обличчя української галицької жінки, немов їхнього ангела хоронителя.

1 листопада, 1918 у Львові тайний Український Військовий Комітет старшин розпоряджав силою 1200 стрільців і 60 старшин, у чвертьміліонному місті, серед більшості чужого польського населення, що негайно пішло на контр-атаку. Бої велись на вулицях Львова, а виснажених наших вояків кормило наше жіноцтво, підносячи до боевих ліній харчі. Головна кухня і відпочинкова станиця, проваджена жінками містилася в Народнім Домі, але кожне українське мешкання перетворилось у військовий бівак, де харчувалися, відпочивали і спали зголоднілі, змучені і невиспані наші бійці. Так само як у столиці і в кожному галицькому містеч-

ку, в кожному селі, в кожній українській хаті, бівакували вояки або метушилися втікачі. Їх приголублювали, накормлювали, потішали, і заспокоювали господині дому — українські жінки.

Дуже важну ділянку праці зайняли ті сміливі ентузіастки, дівчата й жінки, що пішли на допоміжну службу в Українській Національній Раді, в Державних Секретаріатах і до адміністрації Начальної Команди УГА, що мандрували з тими установами зо Львова до Золочева, Тернополя, Станиславова і Камянця Подільського. Вони переживали зрив нації і мужньо перетерпіли упадок визвольної боротьби, а дехто мусів вийти і на скитальщину.

Треба ще згадати тих героїчних жінок, що на припоручення, залишалися у ворожому терені для звязку, і тих що як кур'єри-звязкові переходили ворожі фронти з важними відомостями, і тим причинялись до успіхів армії.

Усі ті жінки й дівчата залишали затишні домашні вогнища, зрівноважене щоденне життя, усталені заробітки, не раз покидали на батьків малолітніх дітей, часто немовлят, та ішли на невігоди невідомого, бо кликало їх почуття обов'язку і відповідальності за долю батьківщини.

Невдача визвольних змагань заболіла, але не приголомшила українську жінку. Вона не піддається розпачі і зневірі, але береться гоїти рани, які завдало воєнне лихоліття. Поляки забрали закладників і вивезли визначних наших діячів та інтернували в осібних таборах, обвинувачуючи у спротиві й непослуху польській владі, підозріваючи у шпигунстві, атентатах і саботажах. Також вояків УГА інтернували, як воєнних полонених. Всіх разом понад сто тисяч. Умовини в таборах інтернованих були дуже важкі. Тиф і червінка забірали десятки тисяч жертв. В краю де був проголошений воєнний стан, ішли процеси за поведінку в часі польсько-української війни, проти вояків УГА, проти урядовців за вчинки з наказу їхньої колишньої, української влади.

Жінки невпинно стараються нести тим потерпілим допомогу. Вони використовують злегалізований Український Горожанський Комітет і гуртуються при самаританській секції. Через неї зв'язуються з Інтернаціональним Червоним Хрестом і двічі представниці нашого жіноцтва відвідують з ним табори інтернованих та домагаються звільнення невинних і поліпшення умовин у таборах.

Жіноцтво дає інтернованим моральну і матеріальну допомогу і знаходить можливість звільняти поодинокі з таборів, або причиняється до ліквідації декотрих, що мали нестерпні гігієнічні й санітарні обставини.

Через своїх представниць устанавляють жінки зв'язок з Чехією, і нелегальним шляхом (Продовження на 3-ій сторінці).

Річні Збори Головної Управи СУА відбудуться в неділю, 4 грудня, 1949, в годині 11 ранку в Централі СУА. Контроля книжок Централі буде в п'ятницю, 2 і суботу 3 грудня.

У справі Нашого Життя, повідомляємо що із груднем ц. р. перестанемо висилку газети усім довжникам передплати за 1949. Просимо тих що на їх газеті зазначено 1949 рік, висилали негайно свою передплату за 1949 і 1950, коли бажаєте даліше Наше Життя одержувати.

Газета не може виходити тільки ширим бажанням. Їй треба точних передплатниць і пресового фонду. Віримо що занедбання передплати не є зла воля шкодити своїй власній газеті, а просто неухага.

Всі ті відділи СУА що взяли речі на вигравку з колекції призначеної на фонд видання творів Лесі Українки, звольте негайно вислати зібрані гроші до Централі СУА.

Річні збори і вибори нових урядів у відділах СУА відбуваються звичайно в місяці грудні. Просимо нові і перевибрані уряди відділів зараз же після зборів вислати до Централі імена й адреси свого уряду, подати теж число членок у відділі, та коли, в який день місяця відбуваються свої місячні збори.

Ці інформації потрібні Централі не тільки для успішного ведення кореспонденції та рекордів, але теж і тому, що нові імігрантки звертаються до нас за такими інформаціями з бажанням стати членками у відділах СУА де вони живуть.

Кожний уряд відділу СУА повинен усно чи листово запросити нових імігранток у свої ряди.

Екзекутива СУА.

Просимо Евдокію Благітку подати точну свою адресу, бо Наше Життя почта завертає до редакції.

ЦЕНТРАПЯ ОДЕРЖАЛА В ЖОВТНІ, 1949

Річна вкладка і фонд організаційний

Відділ:		
2 Честер, Па.	20.00	5.00
27 Питсбург, Па.	20.00	5.00
57 Филад., Па.	20.00	5.00

На помічну канцеляр. силу

Відділ:		
2 Честер, Па.	15.00	
41 Филад., Па.	10.00	

Пресовий фонд Нашого Життя

Відділ:		
2 Честер, Па.	10.00	
5 Детройт, Миш. (збірка)	21.00	
Філія СУА Детройт, Миш.	15.00	
Василь і Марія Настюки, Ірвінгтон, Н. Дж., з нагоди 35-ліття свого подружжя	10.00	

Резервовий фонд

Відділ:		
2 Честер, Па.	12.00	

На видання творів Лесі Українки

Відділ:		
41 Филад., Па.	25.00	
42 Филад., Па.	50.00	
(з вигравки обрусика)		
57 Филад., Па.	10.00	
Іванна Котовська, Пайн Біч, Н. Дж.	3.00	

На фонд Матері й Дитини (СФУЖО)

Василь і Марія Настюки, Ірвінгтон, Н. Дж.	10.00
---	-------

СПРОСТУВАННЯ

В дописі з Філадельфії про 20-літній ювілей тов. У. А. Горожанок, 41 від. СУА, у жовтневім виданні Нашого Життя, було пропущено що п. Анна Сивуляк, голова Окружної Ради, довголітня членка і урядничка 41 від. СУА, передала привіт і дарунок 10 дол. від ОРСУА. **Олена Щогрин**

Передплати прислали

Люба Дольницька, Філадельфія, Па. 2; Марія Мамевич Питсбург, Па. 2. По одній передплаті: Іванна Котовська, Олена Мураль, Варвара Кіт, М Хитра, Марія Горін, А. Баф, Анастасія Банах, Марія Мельник.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПРАЦЯ

Звичайно праця якоїбудь організації і відповідальність за її успіхи спочиває на двох або трьох одиницях, переважно голові, секретарці й касієрці. Решта членів це наче гості, або глядачі на виставі. Ждуть щоб їм ті три особи уприємнили час, забавили їх чим, або бодай дали роботу.

Як цього нема, тратять заінтересовання до товариства. Кажуть: організація нічого нам не дає. Не хочуть розуміти, що почин, заохота, якась нова думка може так само добре вийти від уряду, як і від рядової членки організації. Не хочуть розуміти й того, що відповідальність за недостатні успіхи праці в організації спадає не тільки на ті три особи.

Ні, за те є відповідальні всі члени товариства, що приступаючи в його члени, вже тимсамим беруть на себе частинку відповідальності за ту організацію.

Всяка праця що за неї береться більший гурт людей, повинна бути відповідно пристосована до духових і фізичних даних своїх членів. Тільки так розподілена праця може принести бажані успіхи.

Лети, моя пісне, сумна та вільна. **Надія Кибальчич**

ПРИГАДКИ

1 — Приходіть на збори точно, не спізнуйтеся.

2 — На зборах старайтесь бути як найбільш помічні, уважні. Просіть глосусу і вставайте коли говорите.

3 — Коли вас ставлять до уряду, а почуваете що можете цей обовязок виповнити, не відмовляйтесь. Коли ж вас не виберуть, не гнівайтесь і не критикуйте що це змова проти вас, наперед приготована.

4 — Як покличуть вас на зборах сказати що ви думаете про якусь справу, не відмовляйтесь сказати свою думку. А коли відмовитесь, то після зборів не кажіть усім, кому попало, які то мудрі думки ви дійсно могли б були сказати про тусаму справу.

5 — Не робіть тільки те що мусите, бо то не панщина, але усе до чого маєте час і здібність.

6 — Платіть членські вкладки дуже точно і помагайте у вашому відділі придбати якнайбільше потрібного гроша.

7 — Заохочуйте інших до свого відділу. Пояснюйте цілі й користі свого товариства.

8 — Коли ваш особистий ворог належить до тогосамого товариства чи відділу, не давайте цього пізнати. На зборах поводитесь з противником гарно й культурно.

9 — Не втягайте особистих справ і поррахунків у життя відділу. Це є найбільше шкідливе і для вас особисто і для відділу.

10 — На зборах придержуйтесь усіх правил і засад. Не говоріть коли вам захочеться і як довго хочеться. Другі членки можуть теж мати бажання забірати глос.

11 — Завсіди і при кожній нагоді згадуйте своїх членок добром. Не вишукуйте в них щось поганого, бо це вас ні вибілить ні пошани не додасть.

12 — Памятайте що не тільки членки вашого відділу, але й цілої організації є ваші найближчі сестри та співробітниці.

Тому ваша праця повинна бути корисна також для всієї організації, Союзу Українок Америки.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК В АНГЛІ

Існуюча при СУБ Секція Українських Жінок посилює свою діяльність. Відмітити треба активізацію українського жіноцтва в Лондоні, яке влаштувало власними силами кілька дуже удалих імпрез, започатковано кравецьку майстерню, яка має гарні вигляди на розвиток і зможе стати доходовим підприємством.

Побіч організаційних обіжників та матеріалів для святкувань Секція має поважні пляни в напрямі закривування та організації всього нашого жіноцтва. У звязку з цим, на запрошення СУБ, а зокрема Секції жінок, в найближчому часі є сподівані відвідини п. Ірини Павликовської, заст. Голови Світової Федерації Українських Жінок. Вона має приїхати в серпні на деякий час до Великої Британії.

ЖІНКИ В ЛИСТОПАДОВОМУ ЗРИВІ

(Продовження зі сторони 2-ої).

(головно через Закопане) перепачковують через границю загрожених процесами, за поведінку в українсько-польській війні, вояків УГА та представників нашої влади на місцях.

Пізніше переводять, таким же недегальним способом жінок і дітей вояків УГА до Чехії, щоб зеднати розлучені родини.

Жінки відшуковують пропавших, подають вістки родині від інтернованих, опікуються інвалідами, вдовами й сиротами вояків УГА і безупинно, з активним оптимізмом несуть потіху в післявоєнне лихоліття.

Підчас визвольних змагань переносять жінки, рівнорядно з мужчинами, всі тягарі та жорстокості фронту і запілля, рівнорядно хворіють і вмірають на тиф, рівнорядно мучаться у таборах інтернованих і в польських в'язницях. Але падають на дусі, а на місце померлих стають нові жінки до самаританської праці.

Споконвіку керувало українською жіночкою материнське почуття охорони і вдержання роду: в часи княжі, нападів половців, татар і турків, в часи лицарсько-козацькі, селянських повстань і національних революцій. Спіраючись на споконвічних традицій, новітня українська галицька жінка тільки замінила поняття роду ширшим поняттям нації та віддала їй усі свої сили й ініціативу до послуг. Така була її жертва в час Листопадового Зриву. Як мати віддала українка своє наймиліше — свою вольну боротьбу — своїх синів і чоловіків, як жінка жертвувала своє палаюче любов'ю гаряче серце.

Марія Бачинська-Донцов

ДОПОМОГА ЖІНКАМ ВДОВАМ НА СКИТАЛЬЩИНІ

(Допис з Авгсбурга в Німеччині)

На наш зазив помочі вдовам з дітьми, які спеціально на війні потерпіли, поспішили з помічю відділи Союзу Українок в Америці. Серед своїх членок вони знайшли людей, які підписали запотребування й стягають їх.

На першій місці треба згадати 28 відділ Союзу Українок в Ньюарку. Українське громадянство в Ньюарку стягнуло вже велике число скитальців і примістило їх. Всеж таки на наш зазив 28 відділ підписав ще даліше 4 ашуранси: підписали п-ні А. Винник, п-ні П. Хома, п-ні Гінда і п-ні Настюк. Крім того п-ні Настюк і її родина стягнули та примістили кільканадцять родин. Колиб було багато таких відділів Союзу Українок, то скоро ми переселили б усіх тих жінок, що заслуговують на спеціальну опіку українського громадянства.

Даліше слід згадати про п-ню Марію Процай з Миннеаполіс, що стягнула кілька визначних громадянок вдів, які нікого не мали в Америці. Вона зайнялась ними й примістила їх.

УКРАЇНСЬКА МОДЕРНА ПОЕЗІЯ

Олена Теліга

Олена Теліга (діво́че прізвище Шовгенів) є — після Лесі Українки — найбільша українська модерна поетка.

Життя О. Теліги склалося так бурхливо, що деякі критики називають її нашою „національною героїнею”. „українською Жанною д'Арк” (В. Державин). Народилась поетка 1907 р. Після поразки українських визвольних змагань у 1917—1922. вона разом з батьками емігрує з України в Західну Європу, де й осідає у Празі. Тут, серед українських культурно-політичних емігрантів, і проминули її молоді роки. Група письменників і публіцистів, що гуртувались до школи львівського „Вісника” Донцова, мала великий вплив на ідеологію О. Теліги. А була це ідеологія людей, що ставили собі за завдання: вибороти Незалежну Соборну Українську Державу. Тільки що почалася друга світова війна, тільки большевицькі війська відкотилися на схід, Олена Теліга по'являється в Києві. Енергійна, завзята патріотка гуртує до школи себе українських письменників та журналістів і розпочинає видавати часопис „Літаври”, що ставлять на широкі скали відродження української національної духовості. Однак німецькі фашисти, що прийшли на Україну, навіть не думали про якінебудь права українців на українській землі. Німецькі фашисти, як перед цим — московські большевики, повели тотальне винищення всього, що думало по-українському. Вже на початку 1942 р. Гестапо заарештувало багато українських письменників та політичних провідників. Була схоплена й О. Теліга, а незабаром разом з іншими письменниками розстріляна. Так скінчилося бурхливе життя людини, що всі свої вчинки, своє мистецьке слово присвятила боротьбі за волю України, за незалежну Соборну Українську Державу.

Творчість Олени Теліги ще й досі не вся видана. За життя поетки чимало її віршів друкувалося в багатьох журналах і часописах Галичини та еміграції, проте жадною книголюбецькою рукою не появилось. Лише після смерті поетки, а саме 1946 р. у видавництві „Культура” вийшла маленька книжечка „Душа на сторожі” (вибір поезій), а рік пізніше — книга „Прапори Духа”, до якої, крім 32 поезій авторки, увійшли теж її статті та листи.

Поетична творчість О. Теліги кращими своїми поезіями приналежна до класичної течії в нашій модерній поезії. Вже сам спосіб вислову авторки набагато різниться від способу вислову попередніх українських поеток.

Тяжке змагання наші душі
[воре,
Щоб колосились зерна
[перемоги.

Так пише О. Теліга. Якщо вдумаємося в ці рядки, то збагнемо, що поетка мислить образно, або, як це називають в по-

етиці, метафорично. Такий бо і є підхід до способу вислову саме в модерних поетів.

Жінка прощається з чоловіком, що йде на фронт; вона каже йому:

Не візьмеш плачу з собою —
Я плакати буду пізніш!
Тобі ж подарую зброю:
Цілунок гострий, як ніж.
Щоб мав ти в залізнім свисті
Для крику і для мовчань —
Уста рішучі, як вистріл,
Тверді, як лезо меча.

Так по-мистецькому О. Теліга розв'язувала свій власний спосіб вислову. Для неї були ідеалом „слова, гартовані, як криця”, коли йшлося про боротьбу за волю України

Олена Теліга, як ніхто серед сучасних поеток, прегарно висловила свій погляд на завдання чоловіка й жінки. У своїй „Відповіді” адресованій до чоловіків, вона писала:

О, так, я знаю, нам не до лиця
З мечем в руках і з блискавками
[гніву,
Військовим кроком, з поглядом
[ловця
Йти завзято крізь вогонь і
[зливу.
Ми ж ваша пристань, тиха і
[ясна,
Це кораблями — ваші збиті
[крила...
Не Лев, а Діва наш відвічний
[знак,
Не гнів, а ніжність наша вічна
[сила.
Та ледве з ваших ослабілих
[рук —
Сповзає зброя ворогам під
[ноги,
Спиває ніжність легендарний
[крук —
Жорстокий демон бою й
[перемоги.
І рвуться пальці, довгі і
[струнки,
Роздерти звички, мов старі
[котари,
Щоб взяти зброю з вашої руки
І вдарить твердо там, де треба
[вдарить.
Та тільки меч — блискучий і
[дзвінкий,
Відчує знову ваш рішучий
[дотик, —
Нам час розгорне звиклі
[сторінки:
Любов і пристрасть...
[Ніжність і турботи.

Поруч тем героїчних в О. Теліги багато є поезій на теми кохання. Власне ці обидві теми в поетки переплітаються, взаємно доповнюють одна одну.

Імя О. Теліги надовго залишиться ідеалом для майбутніх борців-жінок за волю України. Все своє коротке життя поетка палала любов'ю до батьківщини, до України, і за її волю ділом і словом боролася. Про свій кінець вона мріяла:

Я палко мрію до самого раня,
Щоб Бог послав мені
[найбільший дар:
Гарячу смерть — не зимне
[умирання.

І така гаряча смерть знайшла нашу мужню поетку, нашу національну героїню.

Олена Теліга

Найкращою пошаною до пам'яті Олени Теліги буде те, коли ми, зокрема жінки, будемо вивчати її творчість, яка дасть нам велику естетичну насолоду і насагу для наших душ і серця.

МАТИ

Відступають довгі колони.
Пил доріг і патронів мідь.
А вона голови не клонить,
Біля тину сама стоїть.
І не страшно вже їй нічого,
Снів ночей, ані яви днів.
Посилає слова до Бога
І чекає з війни синів.
Десь один — у глибинах бору,
Другий син — у московській
[млі,
А найменший узяв із двору —
До Німеччини — дрібку землі.
І стоїть одинока мати:
— Де ж ти, правдо? Сам Бог
[не зна! —
Тільки чує, вогнем відплати
Переможно шумить весна.
Тільки мислю скорбно вітає
(Серце, серце — підбитий
[птахи!),

Що синів а чей привітає
По жаклих жниввах.

Яр Славутич

ДІТИ

Бідні українські діти!
Нікому вас пожаліти,
Нікому захист вам дати,
Слово спасенне сказати.
Наче осуджені
Долею вбогою
Мовчки мандруєте.
Дітки дрібненькі,
Дітки огудені,
Дерева хворого
Листя розвіяне,
Гірко осміяне
Й кинене ворогу.

1907

Христя Алчевська

ПОВСТАНСЬКА ПІСНЯ

Ну, і що ж, що прийдеться
умерти
У похідній шинелі в житах
Ми у вічі сміємося смерті,
А вмірати .прийдеться лиш
раз.
Ну, і що ж, що хтось буде
ридати,
На воротах даремне ждучи,
Будуть нам маршової співати
До атаки гранати, рвучись.
Наша сотня ударна, залізна,
Наша сотня в боях — багатир!
Нас тризуба веде знамя грізне
І завзятий наш друг командир.
За потоптану честь України,
За поганьблєзу землю святу,
Ми ідем, щоб підняти з руїни
Українську Державу нову.

ПРОЄКТ ВИШИТТЯ

Під цим кличем влаштував минулого року комітет мистецтва й музею Союзу Українок Канади змагання проєдинок своїх відділів. Комітет постав на ту ціль полотна й ниток та розіслав відповідні взори. Відділи зголошувались до участі. На спільних сходинах членкині виконували в часі зими вишивки, а тепер надсилають їх до комітету. Вишивки призначені на продаж, а за виручені гроші задумує комітет видати збірку взорів.

Приставання з дітьми — це найкраща рада на те, щоб завжди бути щирим і не губитися у фразах.
В. Гегелер

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Будьмо сильні

Рознесла нас лиха доля по всьому світу як той вітер осінні листя. Але чи маємо ми так як той відірваний від галузки листок сохнути, миршавіти, розсипатися, щоб вкінці стати тільки погноєм тієї землі куди нас закинула химерна доля?

Ні! Ми мусимо бути сильними як ті повні сили рослини або дерева, які хоч вирвані й пересаджені з рідної землі у чужу почву, переболівши цю зміну, далі розвивають на чужому ґрунті своє життя, не перестаючи з роду в рід і далі бути тим самим чим були там, на рідних землях...

У моїх мандрівках далекими світами, в чужих гарячих краях зустрічала я, ніби добрих знайомих, наші рідні явори, дуби, берези. Ріст їх був часами трохи менший, лист дрібніший, але цілий вигляд був той сам як там у нас, у нашій спільній батьківщині. Коли надійшла осінь, то хоч гай в якому вони росли, цвів, зеленів, пишався у квітах наче на весну, наші дуби і явори, своїм звичаєм, так як там в рідному краю, прибіралися в золоту та багряну одягу і незабаром по старому звичаю, скидали із себе цю всю осінню пишноту і красу та наче завмірали. Мені в той час здавалося, що вони крізь гори, ріки й моря кличуть до своїх братів і сестер там в далекому рідному краю: Ми все ті самі, ми не змінили свого серця і душі, ми разом з вами ждемо нашої рідної весни, щоб з вами наново зацвісти, зазеленіти.

Будьмо ж такими сильними, твердими, вірними свому родові як ці діти наших гаїв та лісів. Переболівши пересадження з рідного ґрунту, запускаймо хочби часово, коріння у нову землю. Старайтесь бути корисні не тільки собі і тій країні що нас прийняла, але одночасно памятаймо і про те, звідки й чому ми вийшли, і що вигнало нас на чужину. Не забуваймо що належить від нас рідній землі.

Будьмо готові де не були б, коли настане нова яр-весна враз із цілим нашим родом наново розгорнути свою силу, розцвісти й захити новим повним життям.

О. К.

Жінки переселяються

Переселилось їх уже багато — дівчат, дружин, матерей, самотніх і навіть бабунь. Та тепер черга й на тих, що їм найтрудніше перейти переселенчу комісію. Це — вдови з дітьми.

Справді, їх до тепер при переселенні оминали. Яка держава хоче себе тим обтяжувати? Мовляв, така жінка мало працездатна, бо обтяжена дітьми. А щоб використати й їхню силу — вивинув проєкт переселення до Австралії. Там передбачене виховання дітей в окремих захистах, далеко від матерей. Це рівнозначне для них не тільки з повним сирітством але й винародовленням.

Тому й піднялося СФУЖО цього завдання — переселити тих жінок до Злучених Держав. Для пильних жіночих рук тут знайдеться праця й кусок хліба. Отже рішено виставити аплікації приблизно для 50 родин та подумати про пристановище для них на перший час. СФУЖО призначило на це фонд „Матері й дитини”, що його зібрали в різних містах Америки й Канади під час поїздки п. Ірини Павликовської. Він представляється так: фонд „Матері й дитини” 1,467.55 дол., а окремо організації міста Дітройту зберігають у себе 1,200 дол. Перша сума призначена на захист для приїзних, а другу перейняв ЗУАДК і має з цього фонду покрити кошти переїзду з пристані до місця призначення.

Як бачимо, засоби невеликі. Та зате є добра воля й охота допомогти отим самотнім жінкам. А „добра воля рухає гори”, каже приказка.

Деякі відділи С.У.А. як наприклад в Ньюарку зголосилися, що якусь частину вдів переберуть на себе. Та заки буде повний перегляд того, кого куди спрямувати, проміне ще трохи часу. Точний список подамо пізніше.

В тій цілі призначено на 29 жовтня сходуни представниць всіх жіночих організацій у Філадельфії. Запрошені всі відділи С.У.А. та всі сестрицтва при парохіях. Спільно обміркують усі разом, як найкраще влаштувати цей переходовий захист для вдів і самотніх жінок із скитальщини.

Б.

Коли це скінчиться?

Кінчається 1949 рік і надходить 1950. Ще не час на пишні гучномовні новорічні слова і побажання, але вже час оглянутись назад і подивитися, чи вірною дорогою ми йшли, чи нема в нашому душевному і розумовому багажі, який ми винесли зі собою на нову скитальщину — старих, затасканих і запліснених думок, поглядів і звичок, які конче треба вивірити, а може й викинути зовсім.

На нових землях починаємо не тільки нове життя родини чи одиниці, але й нову боротьбу за кинуту Батьківщину — в нових умовах, серед нових людей, в новому оточенні. Треба пильно переглянути — що нам потрібне, а що шкідливе. Що ще колись знадобиться і його треба приховати, добре засипавши нафтаїною, а що тільки псує духове повітря і шкодить національному здоров'ю.

Найгірше, що ми веземо за собою по всіх світах — це замилування і потреба сварки. Як блощиця в старій, зайлозений ковдрі, — вілася в наші пошарпані душі ця гістерична засвареність і сидить там, плочі найздоровшу кров і зменшуючи наші сили до боротьби.

Тимчасом наближаються страшні і відповідальні часи. Часи Апокаліпсу, коли Кінь Блідий знову загарцює над нещасною землею, і над Нашою Землею в першу чергу. Ближиться часи, коли всі континенти приникнуть в страху перед новими нещастями. Часи, коли буде рішатися панування Правди над землею, над Нашою Землею перш усього.

Чи ми готові для цих часів? Що маємо ми поставити проти найсильніше озброєної і згуртованої Неправди? Невже тільки свою блощицю? Тільки нашу одвічну зависливу непримирнену розсвареність?!

Невже в боротьбі Заходу і Сходу, в останній і рішучій боротьбі між Богом і дияволом, — ми впадемо поміж них купкою одурілих від взаємної ненависті, темних сліпців?!

Невже й після перемоги Заходу, коли цілий світ приступить до нового справедливого управління, ми не зможемо сісти в колі щасливих, а по старому будемо під дверима квилити і тягнути жебрацьке прохання, не забути й нас та кинути нам крихту з багатого стола?!

В нашій пісні співається:

Збудуй мені хатоньку
з лободи,
А до чужої не веди!

Нескінченні сварки і взаємненависть наших чоловіків уже завела нас до чужої хати. Навіть не до хати: під чужі тини завела вона нас! Бездержавниками без роду, без племені, волочимо ми своїх дітей роками по чужих землях, — і не задумуємось над тим, коли це скінчиться?!

Коли це скінчиться!

Коли припиниться взаємне пожирання, коли зникне або бодай соромитиметься виглянути на світ Божий взаємне нищення і переслідування? Коли замовкнуть проклони не проти ворога, а проти свого брата?

Аж українська жінка — інтелігентка і селянка та робітниця, партійна і безпартійна — візьметься до своєї домашньої політики. До хатнього, безупинного, ненасанного впливу на чоловіків. Так, як старанно і невпинно чистимо наші хати — так мусимо пропустити і атмосферу взаємності всіх українських емігрантів. Не підюжувати, не розпалювати ненависть, не розпикати зависть, не плекати безпідставних чи навіть і підставних амбіцій. Вимога миру, порядку і дисципліни — це є вимога українського жіноцтва до

наших політиків. Ми були терпеливі і тверді. Ми тягнулися з клунками і дітьми в незнані і страшні світи — і мовчки зносили невгоди.

В часи депресії в Америці, жінки працювали за марні центи, витягали всю хатню роботу — і утримували в родині лад. В піонерські часи в Канаді жінки поруч з чоловіками корчували дерева, щоб було де сіяти хліб і з чого будувати хату. В часи совітського переслідування в Німеччині — жінки йшли наперед і лягали з дітьми під колеса автомобілів, що мали вивозити їхніх і чужих чоловіків.

Ми мали послух і уміння жертвувати собою. Тепер ми вимагаємо того ж від наших чоловіків, найперше — від наших політиків.

Хто хоче правити — мусить вміти користися.

Хто кричить про об'єднання — мусить показати, чого він для того об'єднання зрікається. Хто любить батьківщину, мусить скласти першу жертву — свою особисту амбіцію.

Українська жінка в масі своїй довела вже сотні разів, що вона вміє зрікатись і жертвувати особистою амбіцією для добра родини. Тепер час чоловікам показати, що вони вміють те саме для добра Бать-

(Продовження на сторони 6.)

За правила чесної гри

Наше життя на скитальщині ліквідується. Раз-у-раз чуємо, що та чи інша установа переноситься зовсім, або діє вже в малому розмірі. Таким шляхом іде й ОУЖ у Німеччині, Організація українського жіноцтва на еміграції. По чотирьох роках кінчають свою роботу робітні й дитячі садки, підготовляється виїзд вдів із дітьми, забезпечується у допомогу хворих, старців та самотніх.

І враз у цей кінцевий акорд вривається дисонанс. Прикро й різко перебиває він прощальну метушню. Так начеб хотів затроїти радість від виконаного, начеб хотів залишити немилий осад на дорожку.

Це газетна лайка останнього часу. Знаємо, що вона прийняла дуже прикрі форми. Замість суперечки напрямів — іде оліюгавлення протилежного руху, замість ділових аргументів — оклеветання провідних осіб. Й у висліді немає того розважання, тієї прочищеної атмосфери, що їх лишає здорова критика. Зостається тільки почуття гіркості та немилий осад.

Маємо на думці інформації про працю голови ОУЖ п. Ірини Павликовської, що її приніс один відлам нашої преси. Два часописи, а саме „Український Голос” у Мінхені і „Новий Шлях” у Виннипегу зрєферували її обїздки по Америці крайне тенденційно. За ними поспішила „Неділя”, що залюбки передруковує кожную дешеву сензацію.

Факт цей варт глибокої постанови. Голова ОУЖ не є випадковою одиницею або накинутим чинником. Її видвинули провідні кола жіноцтва, знаючи її з громадської й кооперативної праці в краю. З ними разом створила вона організаційні рямці і перейшла скитальчий шлях останніх чотирьох літ. У плян цієї праці входила також участь в жіночому конгресі Америки. Це мав бути не тільки крок збли-

ження жіноцтва скитальщини й нового світу, але й плятформа для висказу всіх домагань та потреб скитальщини супроти жіноцтва світу. Закінчилась ця подія обїздкою делегатки по містах Америки й Канади. Ішло про те, щоб усвідомити найпекучішу потребу жіноцтва скитальщини — переселення вдів із дітьми.

Чотири роки праці ОУЖ враз із участю в конгресі вимагають оцінки. Ніхто проти цього не застерігається. Напевне були в ній різні недоліки. Цеж цілком природне явище, бо відомо, що „тільки той не помиляється, що нічого не робить” Як корисно й цікаво було б обговорити що та чи інша ділянка була недопильована, або й не рухана як слід. А ще цікавіше було б прослідити причину цього лиха. Та на те треба би присвятити трохи уваги праці ОУЖ. Треба б переглянути цю ділянку, вглибитись у неї, насвітлити її з різних боків. Тоді це можна б назвати творчою критикою, що криє в собі напрямну на майбутнє.

Та для цього треба двох передумов. Це значить — не тільки завдати собі труду і перестудіювати працю ОУЖ на скитальщині. Але зрозуміти також яке становище займає жінка в розбудові нашого життя. Їй чужі струнки будови доктрин та строгі мірила партійних рямців. Вона підходить до своїх громадських завдань щиро й безпосередньо, хватючи з них те, що найпекучіше. Вона відчуває дійсність більше серцем і вглиблюється більш інтензивно в завдання дня. Суха партійна дисципліна їй чужа й незрозуміла, як і чужою їй є всяка партійна ворожнеча. Жінка цінить і любить реальне громадське діло. А воно говорить само за себе. Кому тут потрібна ще якась „політична печеня”?

Ще одної засади слід не забувати. Не тільки у воєнних діях, чи при спорті, але також і в журналістиці обов'язують правила чесної гри. Якщо є якийсь закид — видвинути його ясно. Але орудувати натяками чи видвигати недоговорені твердження. Це засіб негідний відповідального громадського працівника. А такими треба вважати як наших журналістів так і довголітніх громадських діячів.

Україночке жіноцтво скитальщини й Канади дало вже гідну відповідь на цю тактику. Часопис „Громадянка” зайняв становище в 4 числі з цього року статтею „У всьому є межі” а в „Українськiм Голосі”. Виннипег, відповідає п. Н. Когуська на закиди „Нового Шляху”. Окрім того делегатура ОУЖ в Діллінген вислала відкритого листа з протестом до різних організацій і редакцій.

Тому й на цьому закінчуємо. Час покаже, що устоїться — реальне громадське діло чи напаслива писанина без правил чесної гри.—Б.

Вісті з Австралії

(З листа письменниці І. Винницької до голови ОФУЖО О. Кисілевської)

Австралія, це частина світу, донедавна дуже мало відома нам, як і взагалі європейцям. Правда, ще й перед війною була там мала горстка українців, але життя їх було нам мало знане. Аж останніми часами, коли до закінчення опіки ІРО над скитальцями вже так недалеко, люди звернули більшу увагу на цю країну і щораз більше наших шукають там хліба й можливого поселення. Рівночасно з цим починається теж не тільки господарське але й громадське та культурне життя. Не гає дармо часу й наше жіноцтво. Про пляни створити першу жіночу організацію ми вже писали в попередньому числі Н. Ж. Тут подаємо дальші відрядні вістки.

З листа: Кавра 5-го жовтня 1949 р. (лист прийшов повітряною дорогою 14-го жовтня, отже до 9-ти днів!)

...Перш усього дякую Вам щиро за останнього листа. Це чи не одиноке джерело з якого до мене долітають вістки з далекого канадійського світу. Нічого тут не довідаєшся, хіба з „Вільної Думки”, що виходить у Сідні. Листування в мене не велике, трохи з моєї вини, а більше не з моєї. Так здається іноді мені, весь світ умер, забув про нас, лише ми та Кавра і більш нічого на землі немає. Хотілося б дуже зв'язатися з давніми друзями, але ледви чи вони відгукнуться, брак часу і гроша на пошту в нових умовах, чи вони виїхали в Канаду чи Америку. Мені з початку було страшно від пустки, що віяла на мене з австралійської пустелі (дослівно, бо наш табір розложений на пасовищах голих і диких).

Але тепер вже нема місця на сентиментальні настрої. Тепер лише праця. Від ранку до пізнього вечора. Цілий день я зайнята заробітною роботою як вчителька в „дитячому садку” З початку було важко й дивно, але тепер почуваю себе гарно. Полюбила дітей і праця якось не важкою здається. Рада що є нагода навчити чогось своїх у рідній мові.

Але „садок” це лише частина праці. Більша і важча це суспільна ділянка. Вона забірає мені дослівно кожен вечір і кожную вільну годину і якби я мала не години але роки часу, то й це здається було б замало. З початку ішло важко, так важко що руки опадали й огортав розпач, мовля, головою треба мури розбивати. Але ми були вперті й завзяті, ходили, скликали, переконували, і тепер по двох місяцях з гордістю можемо почванитись успіхом хоч далеко не повним. У нас існує вже Об'єднання Українських Жінок з клітинами в поодиноких частинах табору (т. зв. блоках). Воно веде оживлену діяльність і активізується все більше. Ваш лист, дорога пані, був мені допомогою в початкових

трудних хвилинах. Я перерахувала його, покликувалась на нього і до „Вільної Думки” подала. Тут всюди організують Українські Громади.

Заснували ми теж і ведемо Пласт. Найбільшим досягненням ОУЖ є українська школа. Веде її гарно пані Гаєвська. Інші ділянки теж працюють. Колись напишу, як Вам цікаво, про нашу діяльність. Її утруднює у великій мірі шливкість і змінність людського матеріалу та його інертність.

Але поволи все поборюється, і праця під гаслом „рятуємо нашу молодь від денационалізації” приносить, як кажу, вже успіхи.

Мое здоров'я якимсь чудом так поправилось, що я тут не хворію. Навпаки, почуваю себе здоровою, не дивлячись на те, що на свої особисті справи не залишається мені більше як дві, три години у тижні. Часто треба помагати собі нічною порою. Але я почуваю себе задоволеною. Одинока жура моя то моя мама, що залишилася в Німеччині, і не відомо коли зможе приїхати. Дочка їздить до міста до школи, чоловік працює далеко від нас на 400 миль, і приїздить тільки раз в місяць. Заробляє мало, лишень що на себе, щастя що я тут маю хоч яку таку працю.

Ваша І. В. П.

Найкращий приятель

Нераз ми говорили й писали там на рідних землях, що найкращим другом-приятелем є добра, рідна книжка. Її так воно дійсно є.

Але коли на рідній землі, серед своїх людей відчувалось радість і вдоволення з доброї книжки, то на скільки вона мусить бути нам миліша на чужині де ми мов коралі розсіпані з розірваного намиста порозкочувалися, порозбігалися що не раз і слова рідного не чується тижнями, місяцями... Тому добре зробили ті, що виїздячи в далеку незнану країну, у своєму скромньому скитальському клуночку знаходили місце хоч на дві, три улюблені свої книжки.

Та цього малого запасу на довгий час не вистане. Хто мешкає тут довше, а навіть ті, що ще не мають сталого місця та відробляють обов'язковий час праці, повинні збагачувати себе не тільки модними строями але що важніше, новими чи давніми цінними книжками.

Великі обов'язки мають тут наші жіночі організації. Де вони не були б, скільки членів не мали б, про заснування а опісля доповнювання бібліотек, вони повинні перш за все пам'ятати. Централі повинні своїм відділам, філіям, нагадувати і класти це за обов'язок. Повинні також помагати їм своїми порадами щодо ви-

(Продовження на Стороні 7-ій)

КОЛИ ЦЕ СКІНЧИТЬСЯ?

(Докінчення зі стор. 5)

ківщини. І час жінкам вимагати того від них.

Порядок, лад і дисципліна це те, що найперше повинні всі жіночі організації прищеплювати у своєму оточенні. Злагіднення відносин, ближче ознайомлення між собою; різних прошарків наших емігрантів, заспокоєння сварок — політичних, релігійних, вияснення непорозуміння між „старими” і „новими”, взаємне пізнання і взаємопошана всіх українців у світі — це мета, яку мають перед собою Централі, відділи й окремі членки кожної української жіночої організації у світі.

Це не деклямація, не заклик, не порожні слова. Ні, це остання дошка рятунку для нас і для дітей наших тут, на Україні і в розсіянні суцях! Бо вже бе дванадцята година!—І.

ПРИ ГРОМАДСЬКІЙ РОБОТІ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Святкування 20-літнього ювілею товариства О. Басарабової

Неділя, 9. жовтня, 1949, залишиться в пам'яті членок 46 відділу СУА ім. Ольги Басарабової. Того дня товариство Ольги Басарабової відсвяткувало врочисто 20-ліття свого існування.

Свято почалося вже з 8 год. ранку, коли членки взяли участь у спільнім святочнім богослуженні в наміренні товариства, а багато з них приступило до св. сповіді і причастя.

Пополудні, перед початком бенкету зібралися членки на театральній сцені салі Української Громади, щоб спільною знімкою утривалити пам'ять про ювілей 20-ліття спільної дружньої праці.

До спільної вечері засіли членки і їх гості при 3 столах. При окремому президіяльному столі бачили ми голову Централі СУ., п. Лотоцьку, містоголову СФУЖО, п. Людмилу Івченко, о. Лебедовича, паню Штогрин, п. М. Милу, секретарку того товариства п. А. Кульчицьку, членів святочного комітету. На грудях у членок красується гарна синьо-жовта членська відзнака та китичка квітів.

Започаткувала бенкет відіграна з відчуттям панею Аделею Кульчицькою, молитва „Боже Великий, Єдиний”, якої

присутні вислухали стоячи. Опісля п. Ольга Фостик відкрила свято та коротко згадала про заснування товариства, назвала присутніх на салі членок-основательок, вказала на позитивні висліди праці товариства та зазначила, що найбільш пекучою справою на майбутнє буде старання про оснування цілоденної української школи. Вступне слово виголосила голова товариства п. М. Мила, яка привітала присутніх, згадала померших членок та завізувала до вшанування їх пам'яті 1-хвилинною мовчанкою. Провідницею бенкету була п. Юлія Бурак* (перша голова т-ва), яка вміло провела торжественному вечерові та піддержувала щирий, погідний настрій серед присутніх. П. Бурак вручила голові Централі СУА п. Лотоцькій першу членську відзнаку товариства ручно гантовану.

О. Лебедович провів спільну молитву перед вечерею.

Офіційну частину вечора почала своєю переконливою промовою п. Олена Лотоцька. Вітаючи членок з ювілеєм їх товариства бесідниця підкреслила великі заслуги товариства, якого членки придбали собі не матеріальні скарби, але скарб любові і привязання до свого народу, який на завжди зберігається в серцях членок Союзу Українок. Дякуючи за членську відзнаку, голова

обіцяла держати її в Канцелярії Централі на почесному місці як пам'ятку про одно з найстаріших жіночих товариств на американській землі. Голова СУА виявила при тім жаль, що на 500,000 українців в Америці, всього 3,000 жінок є членами СУА та ще залишається велика маса незорганізованого жіноцтва, яке є несвідоме того, які великі користі приносить жінкам членство СУА., користі не матеріальної природи, а моральної і духової.

Містоголову СФУЖО п. Івченко в поетичній і змістовній промові накреслила роль жінки в родинному і громадському житті та навела декілька прикладів. Патріотизм, громадське почуття, почуття відповідальності теперішнього українського жіноцтва, це не є припадкове явище, це та безперервна тверда нитка, яку вачали снувати своїми мозолістими руками наші прабабки, від прадавніх часів. Уже під час татарських наїздів на українські землі українська жінка часто залишалася вдома на сторожі своїх дітей і майна та не раз з рушницею в руках захищала свій добуток перед хижим наїзником. І так по нинішній день жінка поруч чоловіка бореться за майбутнє своїх дітей і свого народу. Це ту нитку наших прабабок, зрошувану часто гіркими слезами і кров'ю, снує українська жінка безперервно по сьогоднішній день. Бажанням, щоб членки СУА снували нитку далі аж до осягнення незалежності і соборності — закінчила бесідниця свою патріотичну промову.

Третьою вітала товариство імені Ольги Басараб пані Штогрин, яка з признанням висловила про працю і жертвенність членок та закінчила сердечними побажаннями на майбутнє.

О. Лебедович підкреслив значення і заслуги жінки-українки як глибоко релігійної і національно-свідомої виховниці своїх дітей. Висказує подив зокрема для жіноцтва на далекій іміграції, яке захвало стільки любові і привязання до своєї віри, церкви і народу. Українська жінка зуміла вщепити в серця своїх синів таку силу любові до Рідного Краю, яка веліла їм боротись і життям своїм за нього жертвувати. Доказом цього є тепер героїська Українська Повстанська Армія.

За промовама ішли привіти від інших відділів Союзу Українок: 41. Від. Горожанок п. Горохівська, 42. Дочок України, п. Панамаренко, 48. Ольги Кобилянської п. Романюк, 20. Олени Теліги п. Ярош Від Окружної Ради склала привіт п. Сивуляк.

Письмові привіти надіслали 2. і 54. відділи.

Не залишилися мовчазними і чоловіки! адв. Свистун висказав сердечні побажання товариству та завважив, що най-

важливішою справою в теперішню пору буде для товариства імені Ольги Басараб старання про зорганізування цілоденної української школи в нашій дільниці. Тоді напевне та жіноча молодь, яка закінчить українську школу, вступатиме в члени Союзу Українок та гідно продовжуватиме працю почату їх матерями і бабками.

Щирі побажання з нагоди ювілею зложили також п. О. Нишканець і п. Терпилюк.

Накінець п. Ольга Фостик подякувала всім промовцям за їхні слова та всім присутнім за участь у святі.

Відспіванням гимну Союзу Українок і національного гимну закінчено це гарне радісне свято.

На прощання пані з комітету роздавали членкам по кусничковій смачної бабки.

Додати треба, що товариство видає друком з нагоди ювілею гарну програму з історією розвитку товариства.

Після вечері могли охочі розвеселитись танками при музиці.

К. Кульчицька

НЮАРК, Н. ДЖ.

Несподіванка для пп. Настюків

В суботу, 17 вересня в Українським Центрі зібрались приятелі Василя і Марії Настюків щоб вшанувати 35-літню річницю їх подружжя і погратувувати їм. Це зібрання було справді несподіванкою для Настюків. Їх запрошено до У.Ц. на забаву влаштовану для їх приятелів. Прибувши туди, знайомі стрінули їх вісткою що прибуло кілька скитальців і спитали їх, чи не схотіли б заки підуть на забаву, зайти до них і познайомитися з ними, нащо обоє Настюки радо згодились. Увійшовши до кімнати, на їх здивування замість збігців побачили своїх приятелів котрі стрінули їх рясними оплесками і грімким: сурпрайс!

Дочки ювілятів привітали родичів при вході і заопікувались ними. Пришпилівши матері орхідею а батькові білу квітку, повели їх до гарно прикрашеного барвінком і квітами стола, де на них чекали їхні сини щоб послужити їм при столі на яким перед ними пишався великий торт з написом — дати їхнього ювілею і побажання, прикрашений рожами.

Пані Гладка, ініціаторка цієї несподіванки разом з панями А. Ландяк, Р. Залепською, М. Мисак, М. Стахура, К. Руджеро і Ю. Юревичевою посвятили багато часу і праці щоб зробити цей день на завжди незабутнім для ювілятів. Хочу тут зазначити що ці пані разом з ювіляткою є членками Союзу Українок Америки і вмють добре працювати. Вони як пчільки заповнили гарно прибрані ними столи всілякими присмаками і подали надзви-

(Продовження на Стороні 8-ій)

НАЙКРАЩИЙ ПРИЯТЕЛЬ

(Продовження зі Сторони 6-ої)

бору і способу набуття добрих книжок.

Тут звертаємо увагу наших організацій як і всіх що читатимуть ці стрічки, на дві переважні книги, які передівсім повинні знайти в наших публичних як і приватних бібліотеках. Це є ілюстрована Велика Історія України, що її тількищо видав знаний видавець і редактор Іван Тіктор, а друга великої вартості книга це Енциклопедія Українознавства, що її саме почало видавати Наукове Товариство імені Тараса Шевченка.

Можна сміло сказати, що хто придбає собі ці дві великої вартості книги (Енциклопедії вийшов тільки ще перший зшиток, за ним мають появиться далші), той матиме справді не тільки найкращого приятеля але й почуватиме наче має у себе частинку рідної батьківщини. Ці книги нагадуватимуть усе найкраще й найдорожче, що має наш народ. На них виховуватимемо наших дітей в рідному дусі хоч і на чужині. Не забуваймо теж, що останніми часами цілий світ зачинає що раз більше цікавитись Україною і всі українці повинні знати як найбільше про нашу батьківщину, її історію, красу та багатство нашої землі і великі наші культурні й духові цінності й надбання. Нераз прийдеться нам

дати чужим необхідні інформації й на правду був би великий сором коли б ми цього не потрапили.

Тут нагадується мені одна розмова в часі мого сенаторювання в польському сенаті. В часі дебати над шкільними справами наші бесідники робили польському урядові закиди, що у шкільних підручниках, одобрених шкільною радою, фальшується в нашу некористь історію України. Після засідання, каже мені мій товариш сенатор, що походив із селянського роду з давньої московської займанщини: Що ж ви українці хочете щоб ми вас вчили вашої історії в такому дусі, що нам не відповідає? Адже ж вам ніхто не каже мати історію Грушевського чи кого другого, що на нього локликується?! Вони в кожному вашому домі повинні на столі стояти і з неї ваші діти повинні своєї історії вчитися, а не зо шкільних підручників на які нарікаєте. За москалів польська історія була заказаною книгою, за неї можна було на Сибірі опинитись, а проте наші батьки її на стрихах, у яслах у стайнях ховали, а таки на них, а не на московських підручниках нас виховували.

Чи ж це не правда? Тому дійсно можемо почуватися щасливими що так в пору видано ті цінні й необхідні книжки. Тільки користаймо з них як найбільше.

Олена Кисілевська

при Громадській роботі

(Продовження.)

чайно добрий і смачний обід який самі зладили.

Перед обідом п. Володимир Сидерович у вступному слові призивав ювілянтів і висловив радість що довелось їм обходити 35-літню річницю подружого життя та що виходить двох дочок. Покликуючи дівали четверо дітей, двох синів та двох дочок. Представив їх дочку Ольгу з чоловіком і їх донечкою, потім сина Василя який є професором Колумбійського університету. По ній дочку Гелену яка є піклуною а на останку сина Мирона що учиться в гайскул.

П. Сидорович побажав ювілянтам ще кращого успіху в їхнім дальшій житті та дочекати золотого ювілею і покликав гостей заспівати Мирга Літа на честь ювілянтів. Після того серед жартівливих розмов почався обід.

Ювілянти були глибоко врадувані тим, що приятелі пам'ятали за їх ювілейний день і дякували сердечно за милу несподіванку і подарунок грошей, які вони зараз постановили передати на гуманітарні і народні цілі.

Учасниця свята Е. Н.

П. П. Василь і Марія Настюк пожертвували по \$ 10 на Фонд Матері й Дитини і пресовий фонд Нашого Життя. Гроші прислано до СУА.

ДЕТРОИТ, МИШ.

Вісті з тов. ім. Лесі Українки, 37 відділ СУА

Центрاليا Союзу Українок Америки в останньому обіжнику ургує членство СУА посилати грошові збірки на фонд видання творів Лесі Українки в англійській мові, які мають бути видані в ювілейній році СУА (1950). Четверть століття життя нашої організації добігає і треба зоставити якісь корисні сліди нашої праці. Видання творів Лесі Українки в англійській мові буде якраз вельми благородною і цінною пам'яткою на майбутні роки і треба цього за всяку ціну довершити.

Тому старанням нашого відділу рішено влаштувати імпрезу, і буде це Фільмовий Вечір на якому будуть висвітлені українські фільми із життя українських громад в Америці. Головна атракція цього вечора буде фільм Українського Різдва, набрана в Канаді, яка є дуже цікава оригінальністю нашої традиції. Тому можна сподіватися що цікаві громадяни приймуть подивитись на цю фільм.

Важно згадати, що цього ж вечора відбудеться виграва двох речей а саме: дуже гарної скатертки вишитої добрим українським узором і чудової касетки зробленої в українському стилі. Обі ці речі дуже гарні і побажані для кожної українки. Вигравкові книжечки вже продаються і можна їх купити у кожній членки 37 відділу.

Виставка малюнків Едварда Козака

Наш Дітройт заців визначними людьми. В часі фільмового вечора буде виставка малюнків кисти знаного українського артиста маляря Едварда Козака. Ласкаву згоду шановного артиста, дати на виставку свої образи того вечора, членство нашого відділу радісно вітає, а завдячує це пані Олі Мараз, яка цієї згоди добилась. Щасливу думку на таку цінну виставку піддала п-ні Анастасія Волкер. Ми певні, що добірна публіка забажає задоволити естетичний смак красою українського мистецтва, нашого знаменитого артиста.

Голова нашого відділу п-ні Доня Стефанія Демрей, докладає всіх старань, щоб цей вечір був переведений гідно, і приніс учасникам користь моральну, а притім і матеріальний прибуток на видання творів Лесі Українки англійською мовою.

Вкінці зазначаємо, що Фільмовий Вечір відбудеться в четвер, 1 грудня, в малій аудиторії Українського Народного Дому, і запрошуємо шановне громадянство своєю участю допомогти у благородному ділі.

Тов. ім. Лесі Українки 37 СУА

ДІТРОИТ, МИШ.

Культурна товариська забава

Дня 25. вересня членки 5 і 31 від. СУА та Українського Золотого Хреста привітали свою членку паню Т. Сіділо в новій хаті.

Хоч пані Сіділо перенеслась жити далеко поза місто, однак жінки всеж приїхали і спільно перевели вечір в її домі.

За старанням урядничок, п. Будзол і п. Галишин приготувано програму: Привітання господарів і передання дарунку, що зробила пані Будзол; промова на тему „Слава Княжжю доби“ де показано малюнки мистця Дядинюка „Володарі Української Княжжю Доби“. Де викликало живе ваінтересування і ширшу дискусію. Завважено, що при допомозі малюнків, ваінтересування стає багатоглибше. Цей відчит дає п. А. Г. Біловус.

Дальше пані М. Паламар дуже гарно відспівала кілька народних пісень. Потім господиня хати пані Сіділо деклямувала сумні поеми свого укладу і співала пісень. Опісля новопрібула пані М. Цісарук відспівала вязанку пісень Української Повстанської Армії, що вишло в неї дуже гарно.

Секретарка 5 від. СУА п. Будзол говорила про сироти і вдови, що їх треба конечно дістати з європейської скитальщини. Тут вивязалась ширша дискусія. Розуміння Христової науки: Дай у біди поміч ближньому своєму — промовило і таки з місця дали свою згоду на спровадження по одній вдові зо сиротами, пані Будзол і пані Сіділо.

Річні збори і вибори

В місяці грудні звичайно відбуваються у відділах річні збори й вибори нового уряду.

На цих зборах уряд має здати звіт із своєї праці за цілий рік. Тому треба старанно все приготувати.

Усі протоколи, членські й касові книги має перевірити контрольна комісія перед річними зборами, а на зборах здати точний звіт з діловодства урядничок.

Секретарка має принести на збори все листування відділу, все що прийшло до відділу ва час її урядування. Цей архів перебере нова секретарка (коли нову вибрав відділ).

Касірка має передати новий урядничці свої рахункові книжки, книжку банкову (коли така є) і готівку яку має для відділу.

Голова, здаючи свій звіт, має теж підтвердити що секретарка й касірка передають усе в порядку.

Крім такої внутрішньої, так сказати б підготовки, йде підготовка й у тому напрямі щоб усіх членок заохотити взяти участь у зборах; щоб стягнути й тих що досі не брали дуже активної участі в житті товариства.

Треба порозумітись наперед, кого варто вибрати до уряду й допевнитись що тоді коли річні збори їм це запропонують, вони не будуть відмовлятися. При виборі треба брати під увагу хист людини а також домашні обставини кандидаток. Це мусять бути жінки розважні, тактовні, згідливі; мати повагу серед членок і громади.

Членки повинні особливо пам'ятати при виборах:

1 — Не накидувати нікому ніякого уряду. Коли яка членка виправдується з усіх сити що не має часу, чи не чується на силах вести таку працю, не робити з неї „насилною“ уряднички, бо тоді мабуть з неї не буде багато користі для товариства.

2 — Рішуче не треба зважа-

На заклик пані Будзол переведено збірку на фонд часопису Наше Життя, яка принесла \$ 21.00. Потім була перекуска, і на цім закінчено цей відмінний культурний вечір. Такі вечери варто ввести в організаціях і громадах, то на певно товариське життя буде краще.

Учасниця вечора

Жертвували на прес. фонд Нашого Життя:

П. Т. Сіділо	\$5.00
П. Будзол	1.00
Д. Генек	1.00
А. Біловус	1.50
П. Андрушків	1.00
П. Стедкевич	1.00
Ю. Андрушко	1.00
А. Галишин	1.00
А. Бугай	1.00
П. Дирбавка	1.00
К. Сосновська	1.00
Г. Скикун	1.00
К. Стасів	1.00
А. Касій	1.00
А. Вітенко	50
М. Паламар	50
А. Кобаса	50

Разом \$ 21.00

ти на ніякі „гніви“, „кумівство“, „сусідство“, але слід вибрати жінок щоб вміли діло повести.

А вибрані до уряду повинні пам'ятати що всі членки відділу це начеб їх родина, їх старші й молодші сестри яким вони мають бути прикладом і проводом. Праця в товаристві залежить наперед від рухливості самого уряду. Нема що жалуватися, що членки на збори не приходять. Не журіться: коли кожні збори будуть цікаві, то одна одній буде переказувати і посходяться стільки, що в домівці не помістяться.

Ми вже не раз писали, як оживити збори, як вести працю у відділі. Хай нововибраний уряд перечитує Наше Життя, а знайде не одну добру пораду для себе.

Як на річних так і на кожних зборах відділу треба точно триматись денного порядку і без зайвих затримок переходити точка за точкою. Вважати щоб залишилось часу на плян дальшої праці відділу.

Велика помилка яка шкодить товариству і знеохочує членок, є постійне спізнювання на збори. Як уряд так і всі членки повинні мати на увазі що спізнюванням на збори вони роблять кривду тим що прийшли точно.

На річних зборах треба на початку згадати і встанням з місць пошанувати пам'ять померших членок, коли такі втрапи були в цьому році.

Збори закінчуються відспіванням національного гимну.

ХРОНІКА

Жінки учені на скитальщині

Часопис „Шлях“ у Філадельфії видрукував листу вчених на скитальщині, а Український Католицький Комітет для Скитальців звертається з проханням до нашого громадянства допомогти їм суди прибути. Між ними є одинадцять жінок, а в тому шість професорок університету, як відома учена історик Наталя Полонська-Моргун, Ганна Закревська та інші. Дальших п'ять це культурно-освітні працівниці, як педагоги Марія Юркевич, Олена Волошин та інші.

Прибули визначні жінки

До Нью Йорку прибули нещодавно зо скитальщини: Оксана Лятуринська, відома поетка і скульпторка та Л. Дражевська, талановита журналістка.

Phone: POPlar 5190

EMIL KULCHUCKY

NOTARY PUBLIC

REAL ESTATE INSURANCE

2231 Fairmount Ave.

PHILADELPHIA 30, PA.

Junior League Section

HELEN MURAL, Junior Vice-President UNWLA, Contributing Editor, OUR LIFE

Why Learn Ukrainian?

Too often we American-Ukrainians are guilty of taking the easy way out when the subject of learning to speak, read and write in Ukrainian comes up. We pass the subject along by saying — "After all, we are in America and why should we take the time which we don't have to learn the language of our parents?" Though I have written and often spoke in defense of youth (and myself) on laxity in not learning to speak fluently, I have always maintained that the ideal situation would be to possess the knowledge of our language. We can be good Ukrainians without knowing all of the why's and wherefore's and correct grammar, but we can be BETTER Ukrainians if we do.

Just why should we trouble to learn to express ourselves both orally and in writing in Ukrainian? There are many reasons but let's just investigate a few. The first thought that comes to mind are the binding ties that knowledge of a language can produce. A closer feeling is instilled; a bond that ties and unites is felt with the pride that comes with familiarity of a language foreign to the land of birth. Take for example my limited acquaintance with German. I studied German in high school for three years. Although I cannot converse rapidly and eloquently in German, warmth rushes through me when a few words are spoken which I can understand in a movie or on the street. I feel a warmth for the German language because I was fortunate enough to have had the opportunity to learn a little of it. But when I once overheard a young American couple speak Ukrainian on a train, I felt much more than warmth. I literally bubbled over with excitement as I approached them and proudly ad-

mitted that I was Ukrainian too.

Along with the "kinship" which language invokes, and particularly the language of our heritage, comes the opening of many other avenues. To know our language opens the road to all Slavic tongues. Similar with Ukrainian are the Bulgarian, Serbian, Croatian, Slovak, Polish and Russian languages. Further, the appreciation of the literature, folklore, and even the music of the Ukraine is much more penetrating when we truly are masters of our language. Much is lost in translations. I can remember how I chuckled as I read the English translation of "Marussia." In Ukrainian it must be very romantic and sentimental to call a girl "my dove, my fish" but in English it sounds just a bit peculiar!

It is a well known fact that the Ukrainian language is very expressive. There are numerous words from which to select to give the exact connotation desired. I have often heard, too, that the number of words in the vocabulary of an ordinary Ukrainian is far greater than the number of words in the vocabulary of an ordinary individual of other nationalities simply because our language is so exacting in meaning. Even with my own unpolished Ukrainian, I have found myself resorting to a Ukrainian word in order to express myself lucidly!

In a rash moment during the World Congress of Ukrainian Women which was held last year in Philadelphia, I promised that by the time the next Soyuz Ukrainok convention convened I would address the group in Ukrainian. Since that time I have learned a great deal, even though I have not resorted as yet to "formal" schooling. Much can be learned simply by taking advantage of the willingness and patience of

the countless Displaced Persons who have come to the United States. (Though the loss may be theirs as far as their learning the English language is concerned). Many fine text books have been written to guide, such as the very fine "A Modern Ukrainian Grammar," written by George Luckyj and Jaroslav B. Rudnyckyj and printed by The University of Minnesota Press, Minneapolis. It is to be regretted, however, that there are not more schools in the cities to teach, but if we young American Ukrainians would make our demands known I doubt that the older generation would refuse to answer our request.

The reason for pointing out my short-comings and my determination to learn what I should have learned well as a youngster (I used to eat apples during Ukrainian school classes instead of listening with rapt attention to the teacher), is to stress the change that comes about in thinking when one realizes the importance of learning to speak well in the language of our heritage. It is my belief that it is not too late to make amends for the ignorance of youth.

UKRAINIAN CONGRESS

Soyuz Ukrainok has earned the reputation of close cooperation with the Congress Committee. On November 5 and 6 in Washington, D. C. will be held the Fourth Congress of Americans of Ukrainian Descent. It is hoped that all Jr. League Branches as well as other branches of Soyuz Ukrainok will send delegates to this Congress. From present indications it appears that young American Ukrainians will support this gathering with their usual display of eagerness for active participation.

Subscribe to OUR LIFE

ПЕРША АМБАСАДОРКА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Пані Євгенія Андерсон, з Ред Винг, Миннесота, член Демократичного Національного Комітету, яку президент Труман призначив амбасадором в Данії. Це перша жінка на становищі амбасадора Злучених Держав.

UKRAINIAN BANDURA CHORUS

Enthusiastic audiences in Cleveland, Detroit and Chicago thus far have proclaimed that the advance publicity on the Ukrainian Bandura Chorus was not exaggerated. Ukrainians in these cities have thrilled to the sight of some 28 men in colorful Cossack costumes and to the sound of the banduras accompanying the outstandingly beautiful voices of the Chorus. Of surprising interest was the fact that the leader of the Chorus, Hryhor Kytasty does no visible directing of the group. Most important, however, the Chorus was very favorably received by music critics in the aforementioned cities. We Ukrainians can point to this group with pride!

Junior League SUA, Akron, O., (l. to r.) Jennie Pulk, pres.; Virginia Pulk, v. pres.; Eva Zepko, secr.; Theresa Taras, treas.

Junior League SUA of Akron Ohio, gathered at a dinner

THE 15th ANNIVERSARY OF FILIA — THE OLD WORLD MARKET

DETROIT, Mich.—The 1949 Fall season of activities has set a rapid pace for the U.N.W.L. Chapters, as well as other groups. Concerts, lectures, anniversary celebrations have busily crowded week-ends. Bandurist Chorus, Congress Committee Program, Graduates 10th Anniversary, National Association Anniversary, Operatic Groups debut concert, and the 15th Anniversary of the Ukrainian Women's League affiliate "Filia," are but a few of the highlights.

In our fair city we boast of some eight chapters of the UNWL—some old, some new, some in-between insofar as periods of their existence are concerned. In any event coordinated work among the chapters has been carried on by Filia, and this committee is celebrating its 15th year of work October 30. An interesting program has been arranged by the members of the Filia, which will be given in the East and West side of Detroit. It is gratifying indeed to know that the principle-attraction of these programs will be Madame H. Kisilevsky, one of the most prominent and highly regarded Ukrainian women of our times. Her devotion to the development of ukrainska zhinka in the fields of education, political science, government, and social work has brought many a significant milestone on the road to progress. Volumes could be written on the work of this wonderful personality, but one will gain a world of knowledge and inspiration to just hear one talk by Madame Kisilevsky.

* * *

Once again the yearly Old World Market at the International Institute is practically upon us. Thus far Ukrainian women's clubs have not formulated definite plans as to their participation in this project. However, one thing is certain that November 17, 18, 19 and 20 the Ukrainian exhibit of arts and crafts will take its place among the 32 nationality groups which participate in the Old World Market. The idea of serving Ukrainian baked goods is a worthy one as it proved very successful last year. The newly arrived persons among our groups could greatly aid this phase of our participation as their tortes, and kolachi are prize morsels to melt the palates of kings.

Stasia.

MRS. ROOSEVELT CELEBRATES 65th BIRTHDAY

Mrs. Eleanor Roosevelt, the most outspoken and controversial First Lady in the history of the United States, celebrated her 65th birthday, October 11.

Tall, blue-eyed and gray-haired, she is still going strong and apparently sees no reason to stop.

Mrs. Roosevelt was First Lady of the United States for a little more than 12 years. In those 12 years she made her personality, opinions and activities almost as important as

those of the President.

Now a great-grandmother, a professional writer and a U. S. delegate to the United Nations, Mrs. Roosevelt retains her knack for making big, black headlines.

During her tenure in the White House, Mrs. Roosevelt was the subject of many jokes and cartoons because of her tireless travels and her habit of popping up unannounced in the most inaccessible corners of the world.

She is the only First Lady ever to hold regularly scheduled news conferences and to merit personal coverage from newspaperwomen. The news she made was often as good as or better than that available in the presidential offices.

She was in the newspapers so often during those years that she was frequently editorially referred to as just "Eleanor"—and no one was ever in doubt about who "Eleanor" was.

CLEVELAND, OHIO

The Ukrainian Junior Women's League really started off with a bang. With the beginning of a new term and a balance in the treasury two things happened. The first was the virtual depletion of said treasury and the second being plans for the restoration of it to a healthy condition.

We started our philanthropic gestures with a contribution of \$25 to the Ukrainian Displaced Persons Fund here in Cleveland. The problem of these people is very close to the members of the club collectively as well as individually. We had to give up our club room in the Ukrainian National Home so that several families might have a place to live.

The members believe that representation at all national conventions is very important, therefore, Estelle Knot and Beg Husal were sent to Syracuse for the convention of the Ukrainian Youth's League of No. America. This cost the club only \$25 but it was a good investment. Helen Mural consented to represent the club at the convention of the Ukrainian Congress Committee on November 5 and 6. With her Helen is taking a \$25 check as our expression of the fine work the Congress has done, and we believe, will continue to do.

Ten dollars was contributed to the building fund of St. Peter and Paul's Parochial and \$60 to the Soyuz Ukrainok for the printing of the poems of Lessya Ukrainka. This was in keeping with the club's aim in propagating Ukrainian institutions and culture.

With the treasury on the verge of extinction, attention was turned toward making plans for raising money to continue our operations. Helen Budowanic suggested that we make a June picnic an annual affair. It was at the last one in June that we were most successful. A dance some time this winter was tentatively decided upon but definite plans were made for a Cabaret Night on Thanksgiving Day. Meg Husal was placed in charge. More about this next month.

The climax of the meeting came when the president, Irene Trembly, made it known that the senior group of the Soyuz Ukrainok was to have a luncheon for the Bandurist Chorus on Saturday afternoon, Oct. 1. The junior branch was asked to serve and act as hostesses. The members who did not have to work on Saturday were fortunate enough to meet and talk to these artists who will certainly make a name for themselves and the entire Ukrainian population here in America.

So there it is. From spending to planning to serving all in one day. Oh yes! One more thing. It was decided that an article be sent in each month by yours truly.

Dot Mural.

AKRON, OHIO

New reporter for the Akron Jr. League is Alice Tkalec (Mrs.). She reports the following news from that small but enterprising city of Akron: The Ukrainian Jr. League girls started out their fall meetings in September with a "spaghetti dinner." The girls had the opportunity to talk over how they had spent their summer months. Most of the talk was about weddings. Olga Antonuk, one of our Jr. Leaguers, was to be married October 8 and so all the girls were eager to hear of her plans. We are happy over Olga's marriage but regret losing her as a member. She will make her home in Cleveland.

After dinner we held a business meeting. The new officers took over. Virginia Pulk is our new president; Jennie Pulk is vice-president; Eva Zepko, recording secretary, and Theresa Taras is treasurer.

Jennie Pulk brought a suggestion to the meeting which we feel will really stimulate interest in the club. She suggested we buy a tablecloth to embroider. Each time a girl attends a meeting she is entitled to another chance at winning the tablecloth. In other words, the more meetings a girl attends the better her chance to win the prize. We intend to raffle it in the Spring. In the meantime, all of the girls will embroider on it and a different girl will take it home each month to work on until the next meeting.

UKRAINIAN DISPLACED PERSONS

Congregations of Displaced Persons to be found in and around Ukrainian churches and halls attests to the fact that at last our DP's are coming in rapidly and in numbers. Of late, their immigration in such large numbers has been causing quite a problem for Ukrainians in various cities. Many Ukrainian National Homes have taken on the appearance of crowded DP camps of Europe. However, with the help of organizations such as Soyuz Ukrainok and the determination of enterprising people, these Displaced Persons are gradually being settled in homes. In Cleveland, businessmen are taking time out from their businesses to apply for jobs at factories and restaurants for these people.

MONTH'S WASH

Ann Pyndyk of Detroit and her mother flew to Long Island, New York, the middle of October to visit Ann's brother who is in the Naval Hospital there. This was Ann's first flying experience.

* * *

Believing in promoting Ukrainianism, Helen Horch of Cleveland is busy these days indoctrinating a former Cleveland Brown's Professional football player with the richness of our culture.

* * *

The Akron Jr. League gals send their best wishes to Olga Antonuk and Howard Mack on their approaching marriage.

* * *

Genevieve Zepko Zerebniak, another Akronite, made the headlines again recently. This time she was instrumental in the apprehension of several international jewel thieves. Because she became suspicious of a couple of "characters" who requested tickets at United Airlines for points anywhere, these men were finally caught after years of crime and evasion from police all over the country. That's "our" gal for you.

* * *

Detroit's Olga Kaschner returned recently from a trip to California.

* * *

Sorry to report that I have not been over-run with letters in answer to last month's editorial.

SOYUZ UKRAINOK CONVENTION

It is not too early to think in terms of our convention which is coming up next year. At the last convention held in Philadelphia the representation on the part of Jr. League members was not too heartening. Let us start now to plan and to think! If we can show our interest there is no reason why the Jr. League section of the League cannot have separate sessions at the Convention to discuss and evaluate the problems relating directly to us. Along these same lines, to straighten the Jr. League it is necessary to encourage the growth of more Jr. branches. Girls living in areas in close proximity to cities where branches now exist undoubtedly could be easily interested in forming a group affiliated with Soyuz Ukrainok that is, if the groups now in existence would place "organization" on its agenda.

Editor's address:

Miss Helen Mural
2330 Denison Avenue
Cleveland 9, Ohio

МИХАЙЛО Ф. НАСЕВИЧ

Перший Український
ПОГРЕБНИК
на Філадельфію й околицю

MICHAEL F. NASEVICH
N.E. Cor. Franklin & Brown
PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320

Обслуга в день іночі